

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 328/2018-49

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. septembra 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE], zastúpenej advokátskou kanceláriou Fons iuris s. r. o., Kominárska 2, 4, Bratislava, v mene ktorej koná konateľka a advokátka doc. JUDr. PhDr. Adriána Švecová, PhD., pre namietané porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 49 a čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 a 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 8 CoE 246/2016-115 z 30. augusta 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE] o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Dňa 16. júla 2018 bolo Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) doručené mailové podanie advokátky doc. JUDr. PhDr. Adriány Švecovej, PhD., ktorým v mene svojej klientky [REDAKČNÝ ZNAČENIE] (ďalej len

„sťažovateľka“), podala sťažnosť pre namietané porušenie jej v záhlaví označených práv uznesením Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) č. k. 8 CoE 246/2016-115 z 30. augusta 2017 (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Predmetné podanie bolo 22. júla 2018 doručené ústavnému súdu aj elektronicky, podpísané zaručeným elektronickým podpisom advokátky, a 30. júla 2018 poštou.

2. Zo sťažnosti a z príloh k nej pripojených vyplýva, že v konaní začatom na základe návrhu [REDAKOVANÉ], občana Talianskej republiky, ktorým sa proti sťažovateľke (odporkyňi) domáhal „*vyhlásenia vykonateľnosti rozsudku Okresného Trestného súdu v Treviso spisová značka 1043/10 zo dňa 29. 9. 2010 na území Slovenskej republiky s poukazom na ustanovenia článku 38 ods. 1, 40 ods. 3 a 53 ods. 1, 2 Nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach*“, Okresný súd Topoľčany (ďalej len „okresný súd“) uznesením č. k. 5 E cud 1/2015-77 zo 4. júla 2016 rozhodol tak, že „*vyhlasuje rozsudok Trestného súdu v Treviso (II. Tribunale Penale di Treviso- Sezione Penale) spisová značka 1043/10 zo dňa 29. 9. 2010 v časti náhrady škody vo výške 5 000,00 eur a nákladov spojených s procesom vo výške 2 500,00 eur za vykonateľný na území Slovenskej republiky. Vo zvyšku súd návrh zamietá. Navrhovateľovi súd náhradu trov konania nepriznáva.*“. V odôvodnení uvedeného rozhodnutia okresný súd poukázal na skutočnosť, že sťažovateľka bola v konaní pred talianskym súdom zastúpená advokátom, na adresu ktorého boli doručované súdne písomnosti, keďže „*bola uvedená ako korešpondenčná adresa odporkyne*“, pričom advokát sa pojednávania, na ktorom bol vyhlásený rozsudok, zúčastnil a predniesol aj záverečnú reč v prospech odporkyne. „*Pokiaľ odporkyňa uviedla, že v tejto veci nemožno aplikovať Nariadenie 44/2001, nakoľko nejde o občianskoprávnu vec, súd dospel k záveru, že ak aj ide o rozsudok v trestnej veci, avšak odporkyňi bola ním uložená povinnosť nahradiť škodu a trovy konania, tieto nároky sa považujú podľa nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 a judikatúry Súdneho dvora EÚ za veci občianskej povahy (Sonntag/Waidmann C-172/1991)... Nakoľko navrhovateľ navrhol vyhlásiť za vykonateľný rozsudok, ktorý v časti náhrady škody a náhrady trov konania spĺňa všetky náležitosti podľa príslušných článkov Nariadenia č. 44/2001 Brusel I. a priložil k nemu všetky požadované listiny, súd toto rozhodnutie justičného orgánu cudzieho štátu vyhlásil*

v časti náhrady škody v sume 5 000.00 eur a v časti trov konania 2 500.00 eur za vykonateľné na celom území Slovenskej republiky. Pokiaľ ide o zvyšok výroku rozsudku, ktorým bola odporkyňa odsúdená na trest odňatia slobody na 1 rok a 1 mesiac a na náhradu trov trestného konania v tejto časti súd návrh na uznanie vykonateľnosti na území SK zamietol, nakoľko nejde o vec občianskej povahy ani o vec obchodnej povahy. O trovách konania súd rozhodol tak, že navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal, nakoľko si trovy priznať nežiadal a súčasne súd poukazuje na skutočnosť, že konanie o vyhlásenie vykonateľnosti rozhodnutia nie je konaním, v ktorom súd posudzuje mieru úspechu...“

3. Na základe odvolania sťažovateľky krajský súd napadnutým uznesením uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdil, pričom na zdôraznenie jeho správnosti uviedol, že v danom prípade *«neboli naplnené dôvody neuznania cudzieho rozsudku pre jeho rozpor s verejným poriadkom, pričom neuznanie cudzieho rozhodnutie by malo byť dochádzať len výnimočne, pretože je potrebné vychádzať zo zásady dôvery v právne poriadky iných členských štátov EÚ. Nie je dôvod hodnotiť vecnú správnosť rozhodnutia talianskeho trestného súdu, resp. zákonnosť jeho postupu v trestnom konaní. Zároveň odvolací súd poukazuje na to, že aj v podmienkach Slovenskej republiky je možné rozhodnúť trestnú vec v neprítomnosti obžalovaného (§ 252, § 358 a nasl. Trestného poriadku). Len na dôvažok odvolací súd podotýka, že z odôvodnenia rozsudku Trestného súdu v Treviso vyplýva, že odporkyňa ako obžalovaná sa nedostavila bez udania závažného dôvodu na pojednávania, pričom po matke odkázala, že absolútne nedôveruje talianskemu súdu a zároveň „poverila“ svoju matku, ktorá sa dostavila ako svedok, aby predniesla sériu závažných obvinení proti manželovi (navrhovateľovi). Z uvedeného vyplýva, že odporkyňa mala nepochybne vedomosť o trestnom konaní vedenom na Trestnom súde v Treviso, preto jej námietky popierajúce uvedení skutočnosť považoval odvolací súd za účelové.»*

4. Dovolanie sťažovateľky, ktorého prípustnosť vyvodzovala z § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) a § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP, najvyšší súd uznesením sp. zn. 5 Cdo 61/2018 z 25. apríla 2018 odmietol; v odôvodnení uvedeného rozhodnutia konštatoval, že *„uznesenie odvolacieho súdu... nie je rozhodnutím odvolacieho*

súdu vo veci samej, ani takým rozhodnutím, v dôsledku ktorého sa končí konanie vo veci samej... Dovolanie odporkyne preto nie je podľa § 420 CSP prípustné.“. Najvyšší súd zároveň poukázal na to, že „rozhodnutia súdov o vykonateľnosti vyhlásenia cudzieho rozhodnutia nová právna úprava civilného sporového konania z hľadiska procesnej prípustnosti umožňuje napadnúť len vo vzťahu k nesprávnym právnym záverom súdov nižších stupňov týkajúcich sa čl. 34, 35 Nariadenia a to na základe dovolacích dôvodov uvedených v ustanovení § 421 ods. 1 CSP“, pričom „uplatnenie dovolacieho dôvodu spočívajúceho v nesprávnom právnom posúdení veci podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP a podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP sa vzájomne logicky vylučuje... Samotné polemizovanie dovolateľa správnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu určitej právnej otázky významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a) CSP... Pokiaľ dovolateľ v takom dovolaní nevymedzí právnu otázku a neoznačí ustálenú súdnu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil, odvolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach (predpokladoch) o tom, ktorú otázku a ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie mal dovolateľ na mysli. V prípade absencie uvedeného dovolací súd nemôže pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešil prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým ani vyhľadávať všetky (do úvahy prichádzajúce) rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré sa týkajú danej problematiky; v opačnom prípade by uskutočnil dovolací súd prieskum priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (2 Cdo 203/2016, 3 Cdo 158/2017, 4 Cdo 14/2017, 7 Cdo 140/2017, 8 Cdo 141/2017; pozri tiež Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. BECK, str. 1382)... V prejednáwanej veci odporkyňa v dovolaní uviedla len všeobecnú charakteristiku nesprávností, ku ktorým podľa jej názoru došlo v konaní pred prvoinštančným a odvolacím súdom, avšak neoznačila konkrétne rozhodnutia dovolacieho súdu vyjadrujúce právne názory, od ktorých sa odvolací súd odklonil a zaujal iný právny názor, než aký zodpovedá ustálenej rozhodovacej praxi najvyššieho súdu... So zreteľom na vyššie uvedené dospel dovolací súd k záveru, že prípustnosť dovolania odporkyne nevyplýva ani z ustanovenia

§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP, preto jej dovolanie odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c/ CSP ako procesne neprípustné.“.

5. Sťažovateľka v sťažnosti uvádza, že „v prípade náhrady trov trestného konania, a teda preddavku, v prípade uznanej vykonateľnosti rozhodnutia talianskeho súdu v predmetnej veci, v súvislosti s rozhodnutím vo veci trestného stíhania a s ňou spojenou náhradou trov trestného konania išlo rozhodnutím Krajského súdu k porušeniu práv sťažovateľky garantovaných Ústavou SR, a to Čl. 49 Ústavy SR... Čl. 50 Ústavy SR... z nasledujúcich dôvodov: Vo veci rozhodoval súd v rozpore s Nariadením č. 44/2001, keď uznal v prípade trestnej veci aj náhradu trov za trestný čin, ktorý podľa nášho právneho poriadku nie je trestným činom. V takomto prípade jednak krajský súd nebol oprávnený rozhodovať o otázke trestného konania, nakoľko to nariadenie č. 44/2001 nepripúšťa, ale nebol ani oprávnený rozhodovať o trovách konania, vzhľadom na skutočnosť, že právny poriadok SR nepozná taký trestný čin, ako bolo uvedené v Uznávanom rozhodnutí. V predmetnom prípade tak má rozhodovať príslušný súd v trestnej veci, a krajský súd v Nitre, ako ani súd I. stupňa nebol oprávnený rozhodovať ani o vine a treste a ani o trovách konania, čím bolo porušené právo sťažovateľky vyplývajúce z čl. 50 ods. 1 Ústavy SR a čl. 49 Ústavy Slovenskej republiky.“.

6. Podľa názoru sťažovateľky „krajský súd a rovnako tak aj súd I. stupňa vo svojich rozhodnutiach neskúmali podmienky v prípade doručovania talianskymi súdmi v zmysle čl. 34 a 35 Nariadenia č. 44/2001 o výkone, v predmetnej veci... ani sa nezaoberali skutočnosťou, či v predmetnej veci zo strany talianskych súdov došlo k porušeniu práv sťažovateľky, ako ani neskúmali zjavný rozpor rozhodnutí talianskych súdov s právnym poriadkom a verejným poriadkom SR, zaťažili rovnako predmetné rozhodnutie vadou nepreskúmateľnosti rozhodnutí a súdy v predmetnej veci tak rozhodovali arbitrárne... V predmetnom prípade došlo zo strany súdu rovnako k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces v prípade odôvodnenia rozhodnutia... Krajský súd v predmetnej veci rovnako porušil právo sťažovateľky na rovnosť zbraní a zásadu kontradiktórnosti konania – rovnosti účastníkov, keď zasiahol do predmetného konania nad mieru ako zasiahnuť mohol a mal. Predmetné skutočnosti vychádzajú zo skutočnosti, že súd prekročil svoje právomoci a súd

v predmetnej veci prekročil svoje oprávnenia a vykonal dokazovanie v rozpore s postupom podľa procesných predpisov... Súd taktiež odňal sťažovateľke aj možnosť a právo konať pred súdom najmä zatažením vadou nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia v súvislosti s odôvodnením ohľadom neaplikovania, respektíve odignorovania postupu podľa čl. 34 a 35 nariadenia č. 44/2001, a rovnako aj v prípade nedoručenia listín predložených navrhovateľom k návrhu, čím znemožnil sťažovateľke sa k nim vyjadriť a využiť prostriedky procesnej obrany a znemožnil odporkyni navrhovať dôkazy, na základe dôkazov vyprodukovaných samotným súdom, ktoré súd zahrnul po dokazovaní do svojho rozhodnutia. Odňatie možnosti konať pred súdom bolo spôsobené rovnako súdmi v Taliansku v prípade uznania vykonateľnosti týchto rozhodnutí, ktoré ako spomíname vyššie znemožnil krajský súd, ako aj súd I. stupňa preskúmať v zmysle čl. 34 a 35 Nariadenia o výkone.“.

II.

7. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd (každý) návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

8. Predpokladom úspešného uplatnenia námietky porušenia základných práv a slobôd v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je splnenie všeobecných a osobitných

náležitostí vyplývajúcich z § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde, ako aj ďalších procesných podmienok vyplývajúcich z § 53 zákona o ústavnom súde.

9. Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca.

10. Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania sa musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom.

11. Podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone.

12. Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Civilného sporového poriadku alebo Trestného poriadku.

13. Podľa § 125 ods. 1 CSP podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Elektronickým podaním sa rozumie podanie urobené elektronickou poštou prostredníctvom mailovej správy alebo prostredníctvom elektronických schránok podľa zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o e-Governmente“), príp. prostredníctvom elektronického formulára pre elektronické podanie sprístupneného v module elektronických formulárov.

14. Podľa § 125 ods. 2 CSP podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

15. Na internetovej stránke ústavného súdu www.ustavnysud.sk v sekcii „Elektronické služby“ sa okrem linky na formulár na elektronické podanie na začatie konania pred ústavným súdom, ktorým možno iniciovať všetky typy konaní upravených v prvom oddiele siedmej hlavy ústavy patriacich do právomoci ústavného súdu, nachádza aj upozornenie v tomto znení: *„Elektronické podanie na začatie konania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky musí podávajúci podpísať zaručeným elektronickým podpisom (ZEP). V prípade, ak podanie podáva právny zástupca v mene svojho klienta, je potrebné, aby splnomocnenie právneho zástupcu, ktoré má tvoriť prílohu podania, bolo už pred priložením k formuláru podania podpísané zaručeným elektronickým podpisom (ZEP) klienta. Ak klient nemá zaručený elektronický podpis, je potrebné doručiť podpísaný originál splnomocnenia Ústavnému súdu Slovenskej republiky poštou alebo osobne.“*

16. Zmyslom inštitútu splnomocnenia je, že sa udeľuje inej osobe v rozsahu presne vymedzenom splnomocniteľom, pričom splnomocniteľ uvedeným úkonom dáva tretím osobám najavo, v akom rozsahu ho splnomocnená osoba zastupuje.

17. Vo všeobecnosti platí, že oprávnenie právneho zástupcu konať za svojho klienta, teda za účastníka konania, musí byť počas celého priebehu súdneho konania preukázané originálom splnomocnenia.

18. Splnomocnenie podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde je osobitnou listinou preukazujúcou oprávnenosť advokáta vykonávať procesné úkony v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy za navrhovateľa ako účastníka konania. Takéto splnomocnenie je osobitným procesným úkonom navrhovateľa ako účastníka konania voči ústavnému súdu, s ktorým sú spojené závažné právne dôsledky. Na elektronickú podobu splnomocnenia treba

aplikovať ustanovenia zákona e-Governmente, pričom oprávnenie konať v mene sporovej strany (účastníka konania) sa preukazuje buď splnomocnením ako elektronickým dokumentom autorizovaným splnomocniteľom v zmysle § 23 zákona o e-Governmente, alebo, ak splnomocniteľ nemôže tento dokument autorizovať, vykonaním zaručenej konverzie pôvodného listinného splnomocnenia v zmysle § 35 ods. 2 zákona o e-Governmente. Autorizácia splnomocniteľom preukazuje autenticitu splnomocniteľa ako osoby, ktorá splnomocnenie udelila. Autorizácia splnomocnenia advokátom ako splnomocnencom nie je postačujúca, pretože preukazuje len autenticitu splnomocnenca, a teda skutočnosť, že advokát plnú moc prijal.

19. Podľa § 23 ods. 4 zákona o e-Governmente ak nie je preukázaný opak, na účely elektronickej komunikácie je oprávnenie osoby konať za inú osobu alebo v mene inej osoby preukázané vždy, ak

a) konajúca osoba použije na autorizáciu platný mandátny certifikát podľa osobitného predpisu, z ktorého vyplýva oprávnenie konať za túto osobu alebo v jej mene a rozsah tohto oprávnenia, alebo

b) prostriedok, ktorý konajúca osoba použije na autorizáciu, obsahuje identifikátor osoby a z referenčného údajov vyplýva oprávnenie tejto osoby konať za inú osobu alebo v jej mene.

20. Podľa § 35 ods. 1 zákona o e-Governmente konverzia je postup, pri ktorom je celý, bežne zmyslami vnímateľný, informačný obsah pôvodného

a) elektronického dokumentu transformovaný do novovzniknutého dokumentu v listinnej podobe,

b) dokumentu v listinnej podobe transformovaný do novovzniknutého elektronického dokumentu,

c) elektronického dokumentu transformovaný do novovzniknutého elektronického dokumentu.

21. Podľa § 35 ods. 2 zákona o e-Governmente zaručenou konverziou je konverzia s cieľom zachovania právnych účinkov pôvodného dokumentu a jeho použiteľnosti na právne úkony vykonaná postupom pre zaručenú konverziu podľa štvrtej časti.

22. Podľa § 35 ods. 3 písm. a) zákona o e-Governmente osobou oprávnenou vykonávať zaručenú konverziu sa rozumie orgán verejnej moci, advokát a notár.

23. Podľa § 36 ods. 2 zákona o e-Governmente osoba vykonávajúca konverziu pri zaručenej konverzii podľa § 35 ods. 1 písm. b)

- a) transformuje pôvodný dokument v listinnej podobe na elektronický dokument,
- b) vytvorí osvedčovaciu doložku vo forme elektronického dokumentu,
- c) autorizuje osvedčovaciu doložku a novovzniknutý elektronický dokument spoločne a pripojí časovú pečiatku,
- d) vytvorí záznam o vykonanej zaručenej konverzii.

24. Podľa § 39 ods. 1 zákona o e-Governmente novovzniknutý dokument zo zaručenej konverzie, ktorý je neoddeliteľne spojený s osvedčovacou doložkou, má rovnaké právne účinky a je použiteľný na právne účely v rovnakom rozsahu ako osvedčená kópia pôvodného dokumentu, ktorého transformáciou vznikol.

25. Predloženie kvalifikovaného splnomocnenia je zákonnou povinnosťou vyplývajúcou z už citovaného § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde (obdobne I. ÚS 262/2015 a I. ÚS 150/2016).

26. Ústavný súd so zreteľom na dikciu § 20 zákona o ústavnom súde v spojení s § 125 CSP konštatuje, že k elektronickému podaniu (bod 1) nebolo pripojené splnomocnenie sťažovateľky. Splnomocnenie sťažovateľky nebolo dodatočne doručené ústavnému súde v origináli poštou ani osobne.

27. K sťažnosti nebol pripojený rozsudok talianskeho súdu, napriek tomu, že z jej obsahu vyplýva, že okresný súd ho sťažovateľke doručil.

28. Sťažnosť sa okrem toho vyznačuje nedostatkom odôvodnenia, ako celok pôsobí nedostatočne a neurčito, vytvára priestor pre dohady a dedukcie, čo sa pri uplatnení námietky o porušení základných práv v konaní pred ústavným súdom zásadne neakceptuje (m. m. III. ÚS 26/2012, III. ÚS 241/2013, III. ÚS 244/2014). Tvrdenie sťažovateľky, resp. jej právnej zástupkyne o prekročení právomoci krajským súdom v konaní o vyhlásenie vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia tým, že rozhodol (aj) o vine a treste, sa nezakladá na pravde. Sťažnostná argumentácia vzhľadom na predmet rozhodovania krajského súdu absolútne nezodpovedá obsahu ním vydaného rozhodnutia. Prednesené všeobecné tvrdenia o porušení procesných práv sťažovateľky krajským súdom nemajú žiadnu oporu v konkrétnej, logicky zrozumiteľnej a zároveň právne zmysluplnej argumentácii. Sťažnosti tak chýba ústavnoprávne relevantné odôvodnenie ako východiskový rámec pre ústavný prieskum napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

29. Taký rozsah nedostatkov zákonom predpísaných náležitostí, aký vyplýva z podania sťažovateľky, ústavný súd nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Túto úlohu plní inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04).

30. „Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom“ (m. m. II. ÚS 117/05).

31. Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nesplnenie predpísaných náležitostí.

32. Nad rámec uvedeného ústavný súd pripomína, že všeobecný súd pri svojom rozhodovaní nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05). Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názormi krajského súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého uznesenia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, II. ÚS 75/08) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

33. Podľa čl. 1 ods. 1 Nariadenia rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (ďalej len „nariadenie“) toto nariadenie sa uplatní v občianskych a obchodných veciach bez ohľadu na povahu súdu alebo tribunálu. Neuplatní sa najmä na daňové, colné a správne veci.

34. Podľa čl. 1 ods. 2 nariadenia nariadenie sa neuplatní na

- a) osobný stav a právnu spôsobilosť fyzických osôb, majetkové práva vyplývajúce z manželského zväzku, dedenia zo závetu alebo zo zákona;
- b) konkurz, konania týkajúce sa vyrovnania zadlžených obchodných spoločností alebo iných právnických osôb a podobné konania;
- c) sociálne zabezpečenie;
- d) rozhodcovské konanie (čl. 1 ods. 2).

35. Podľa čl. 32 nariadenia na účely tohto nariadenia „rozsudok“ znamená každé rozhodnutie súdu alebo tribunálu členského štátu, bez ohľadu na jeho označenie, vrátane

uznesenia, nariadenia, rozhodnutia alebo exekučného príkazu, ako aj určenia trov alebo výdavkov súdnym úradníkom.

36. Podľa čl. 38 nariadenia rozsudok vydaný v členskom štáte a vykonateľný v tomto štáte sa vykoná v inom členskom štáte, ak tam bol vyhlásený za vykonateľný na návrh zainteresovaného účastníka.

37. Podľa čl. 41 nariadenia rozsudok sa vyhlási za vykonateľný ihneď po splnení formálnych náležitostí podľa článku 53 bez skúmania podľa článku 34 a 35. Účastník, proti ktorému sa o výkon žiada, nemá v tomto štádiu konania právo robiť žiadne podania k návrhu.

38. Podľa čl. 45 ods. 1 nariadenia súd, ktorý koná o odvolaní podľa článku 43 alebo článku 44, môže odmietnuť vydať alebo zrušiť vydané vyhlásenie vykonateľnosti len na základe jedného z dôvodov uvedených v článkoch 34 a 35. Rozsudok sa neuzná, ak je uznanie v zjavnom rozpore s verejným poriadkom členského štátu, v ktorom sa o uznanie žiada (čl. 34 ods. 1 nariadenia); v prípade, že bol vydaný bez účasti žalovaného v konaní, ak sa mu nedoručila písomnosť, ktorou sa začalo konanie alebo rovnocenná písomnosť v dostatočnom čase a takým spôsobom, aby si mohol zabezpečiť obhajobu, okrem prípadu, že žalovaný opomenul začať konanie, ktorým by napadol rozsudok, keď tak mohol urobiť (čl. 34 ods. 1 nariadenia). Rozsudok sa okrem toho neuzná ak je v rozpore s oddielmi 3, 4 alebo 6 kapitoly II alebo v prípade uvedenom v článku 72 (čl. 35 ods. 1 nariadenia).

39. Podľa čl. 45 ods. 2 nariadenia za žiadnych okolností sa nesmie cudzí rozsudok skúmať z hľadiska rozhodnutia vo veci samej.

40. Z uvedeného vyplýva, že podstatnou z hľadiska vecnej pôsobnosti nariadenia je povaha uplatneného nároku, resp. povaha nároku, o ktorom bolo súdom rozhodované, a nie to, či o takomto nároku rozhodol súd v civilnom, resp. v trestnom konaní.

41. Uznanie, resp. vyhlásenie vykonateľnosti rozhodnutia, ktoré neobstojí z hľadiska ochrany základných práv a slobôd, možno považovať za rozporné s verejným poriadkom a v končenom dôsledku aj s ústavným poriadkom. Verejný poriadok ako pomerne zložito konštruovaný neurčitý právny pojem zahŕňa vo všeobecnej rovine základné normy, ktoré sa považujú za nevyhnutné pre fungovanie demokratického štátu a spoločnosti. Tento pojem je potrebné vykladať z pohľadu práva štátu, v ktorom sa má cudzie rozhodnutie vykonať. Rozhodovanie o tom, či určité princípy predstavujú pravidlá (zásady) verejného poriadku, spadá do pôsobnosti daného členského štátu.

42. V Slovenskej republike konanie o nároku poškodeného na náhradu škody (adhézne konanie) upravuje § 287 a § 288 Trestného poriadku. Uvedené konanie prebieha v rámci trestného konania zároveň s rozhodovaním o vine obžalovaného. Pri rozhodovaní o náhrade škody poškodeného voči obžalovanému súd aplikuje ohľadom tohto nároku spravidla ustanovenia občianskeho hmotného práva, avšak ohľadom samotného procesu ustanovenia Trestného poriadku. Povinnosť na náhradu trov poškodeného upravujú ustanovenia § 557 Trestného poriadku.

43. V danom prípade nič nenasvedčovalo tomu, že by došlo k porušeniu práva sťažovateľky na obhajobu v konaní pred talianskym súdom, resp. že by existovali dôvody pre zrušenie vydaného vyhlásenia vykonateľnosti krajským súdom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. septembra 2018